

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

15. 12. 2014

Bod programu:

49

Věc:

Informace o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2014

Důvod předložení:

Usnesení Rady Ústeckého kraje č. 81/69R/2014 ze dne 3. 12. 2014

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:**Zpracoval:**

Ing. Petra Lafková,
vedoucí odboru SV

Předkládá:

Mgr. Martin Klika,
člen Rady Ústeckého kraje

Konzultováno:**Projednáno ve Výboru pro zdravotnictví a sociální věci a v RÚK**

usnesení číslo: 3/12VZS/2014

81/69R/2014

dne:

hlasování:

25. 11. 2014
3. 12. 2014

pro

proti

zdržel se

8

0

0

7

0

1

Předáno OOKÚ:

1. 12. 2014

Expedováno:**Přílohy:**

1. Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (Informace o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2014)
2. Další specifické údaje o klientech, zaměstnancích a majetku zařízení Domova na zámku Liběšice

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje po projednání

A) bere na vědomí

dle § 37 zákona 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů: zpracovaný materiál Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (Informace o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2014) dle přílohy č. 1 tohoto materiálu včetně závěrů a doporučení z něho vycházejících

B) souhlasí

s provedením transformačních procesů jednotlivých zařízení vyplývajících ze závěrů a doporučení dle přílohy č. 1 tohoto materiálu

C) ukládá

Mgr. Martinu Klikovi, členu Rady Ústeckého kraje, sledovat vývoj sociálních služeb zabezpečovaných příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje a informovat Zastupitelstvo Ústeckého kraje o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem

Termín: 31. 12. 2015

Důvodová zpráva:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje svým usnesením č. 84/12Z/2013 ze dne 11. 12. 2013 vzalo na vědomí zpracované materiály:

- Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (Informaci o možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem)
 - Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (situační přehled)
- vč. závěrů a doporučení z nich vycházejících

Tímto usnesením bylo současně uloženo Mgr. Martinu Klikovi, členu Rady Ústeckého kraje, sledovat vývoj sociálních služeb zabezpečovaných příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje a informovat Zastupitelstvo Ústeckého kraje o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem s termínem plnění do 31. 12. 2014.

K 1. 1. 2014 je Ústecký kraj zřizovatelem 14 příspěvkových organizací v oblasti sociální:

- Domovy pro seniory Šluknov – Krásná Lípa, příspěvková organizace
- Domov pro osoby se zdravotním postižením Brtníky, příspěvková organizace
- Domov Severka Jiřikov, příspěvková organizace
- Ústav sociální péče Lobendava, příspěvková organizace
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením Oleška – Kamenice, příspěvková organizace
- Domovy sociálních služeb Kadaň a Mašťov, příspěvková organizace
- Ústav sociální péče pro tělesně postižené dospělé Snědovice, příspěvková organizace
- Centrum sociální pomoci Litoměřice, příspěvková organizace
- Domov „Bez zámků“ Tuchořice, příspěvková organizace
- Domov sociálních služeb Meziboří, příspěvková organizace
- Domovy sociálních služeb Litvínov, příspěvková organizace
- Domovy sociálních služeb Háj a Nová Ves, příspěvková organizace
- Podkrušnohorské domovy sociálních služeb Dubí – Teplice, příspěvková organizace
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, příspěvková organizace

K 1. 1. 2014 došlo na základě usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 89/10Z/2013 ze dne 30. 10. 2013 ke sloučení příspěvkových organizací zřizovaných Ústeckým krajem, konkrétně ke sloučení příspěvkové organizace Ústav sociální péče Nová Ves v Horách, příspěvková organizace a Domov „Bouřňák“ Háj u Duchcova, příspěvková organizace. Příspěvková organizace nese nový název – Domovy sociálních služeb Háj a Nová Ves, příspěvková organizace.

Zpracovaný materiál Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (Informace o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2014) obsahuje informace v oblastech financování sociálních služeb, Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2015 – 2017 a Strategii rozvoje

poskytovaných sociálních služeb zřizovaných Ústeckým krajem, která se dále dělí na tři části:

1. Sociální služby zabezpečované Ústeckým krajem
2. Evaluace systému sociálních služeb
3. Ústecký kraj a standardizace sociálních služeb

Sociální služby zabezpečované Ústeckým krajem

Zde jsou popsány transformační procesy jednotlivých příspěvkových organizací respektive jejich zařízení či sociálních služeb, a to jak jejich průběh, tak i jejich hodnocení a další vize.

Dne 11. 6. 2014 RÚK usnesením č. 291/52R/2014 vzala na vědomí informaci o činnosti pracovní skupiny strategie rozvoje sociálních služeb Ústeckého kraje a vývoji sociálních služeb zabezpečovaných příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje. Tato informace mimo jiné obsahovala sdělení o transformačních procesech probíhajících v zařízení příspěvkových organizací zřizovaných Ústeckým krajem, zejména pak v Domově na zámku Liběšice.

Dále pak zde bylo uvedeno, že pracovní skupina, jejímž členem je i ředitel Centra sociální pomoci Litoměřice, p.o., a do které je i začleněno zařízení Domov na zámku Liběšice, předloží do říjnového jednání pracovní skupiny prostřednictvím ředitele CSP Litoměřice, p.o., jednak ekonomické údaje, které budou obsahovat nákladovost dalšího provozování služby v zařízení Domova na zámku Liběšice včetně nákladů spojených s opuštěním tohoto památkově chráněného objektu, tak i analýzu hodnocení nově poskytovaných sociálních služeb spojených s výše započatým procesem ukončení činnosti zařízení Domova na zámku Liběšice.

Do této doby byl pozastaven proces přesunu klientů do jiných sociálních služeb. Netýkalo se procesu přípravy klientů na nové sociální služby.

V rámci pozastavení procesu ukončení činnosti zařízení Domova na zámku Liběšice byly vyhodnoceny ekonomické ukazatele spojené s provozováním sociální služby v Domově na zámku Liběšice.

Vyhodnocení ekonomických ukazatelů spojených s provozováním sociální služby v Domově na zámku Liběšice.

V roce 2013 činily průměrné měsíční náklady na klienta ve sledovaném zařízení 31,5 tis. Kč. Ve sledovaném období červen – září 2014 činily průměrné měsíční náklady na klienta v tomtéž zařízení již 44 tis. Kč. Zde je nutno podotknout, že se jedná o období, kdy není topná sezona a lze to do značné míry považovat za nevalidní údaj. V topné sezoně dojde ke značnému nárůstu těchto nákladů. Při provozování tohoto zařízení s počtem 52 klientů by roční náklady na jeho provoz vzrostly o 7 800 tis. Kč. Nelze předpokládat příjem klientů do tohoto zařízení, neboť jednak toto zařízení stavebně technicky neodpovídá evropským standardům pro poskytování sociálních služeb a na druhé straně skončila éra exodu klientů z přirozeného prostředí do pobytových služeb. Pokud bychom zde i nadále chtěli poskytovat sociální služby, musely by být v brzké době provedeny investiční akce v řádu 100 mil. Kč, jako je např. odvodnění a sanace obvodového zdiva, dokončení výměny oken, oprava střech, rekonstrukce všech fasád (mimo jižní strany), vybudování evakuačního výtahu (nesoulad s památkovým úřadem), oprava oplocení, oprava zdevastovaného skleníku.

Jak již bylo uvedeno, v současné době je v zařízení 52 klientů s převážně vysokou mírou podpory. Pro tyto klienty jsou stavebně technicky upravována dvě zařízení začleněná do příspěvkové organizace Centrum sociální pomoci Litoměřice, p.o., a to zařízení Domov sociální péče Skalice, kde se provádějí stavební úpravy ve výši 4,5 mil. Kč (výstavba evakuačního výtahu, rekonstrukce sociálních zařízení a vzduchotechniky) a rekonstrukce zařízení Domov sociální péče Chotěšov ve výši 10 mil. Kč (rozšíření 2. nadzemního podlaží včetně sociálních zařízení a úpravy komunikačních ploch, včetně zateplení objektu a tím i snížení energetické náročnosti vedoucí ke snížení nákladů).

Klienti zařízení Domova na zámku Liběšice jsou již připraveni na dokončení procesu transformace, jednak na přechod do jiné sociální služby nebo na odchod do téže sociální služby

domovů pro osoby se zdravotním postižením, ale do sociálně důstojnějšího prostředí.

Z výše uvedeného lze konstatovat, že opuštění objektu Domova na zámku Liběšice je nezvratný proces. V případě nedokončení by jednak došlo k nárůstu ročních nákladů kraje na provoz tohoto zařízení o téměř 8 mil. Kč (+ další investiční náklady), dále by došlo k poškozování práv klientů na život v důstojnějších podmínkách, který jim Ústecký kraj jako zřizovatel příspěvkových organizací poskytujících sociální služby je schopen zajistit, a to již bez dalších navyšujících nároků na jeho rozpočet.

V neposlední řadě lze uvést, že Okresní soud na základě žádosti klienta pravomocně rozhodl o změně místa poskytování sociálních služeb či o změně poskytovatele, neboť veřejný opatrovník, obec, jedná v rozporu se zájmem klienta. U dalších 9 klientů se na základě jejich žádostí na rozhodnutí soudu čeká.

Další údaje vyžádané radou kraje

RÚK na svém jednání 26. 11. 2014 při projednávání tohoto materiálu si vyžádala další údaje o klientech, zaměstnancích a majetku zařízení Domova na zámku Liběšice. Tyto údaje tvoří přílohu č. 2, tohoto materiálu.

Evaluace systému sociálních služeb

V oblasti sociálních služeb poskytovaných Ústeckým krajem byly porovnávány náklady na klienta dle druhu poskytovaných sociálních služeb za sledovaný rok 2013 s průměrem ČR pro rok 2012 (statistické údaje roku 2013 nejsou dosud zveřejněny).

Z předložených ukazatelů vyplývá, že průměrné náklady na klienta organizací zřizovaných Ústeckým krajem se pohybují nepatrně nad republikovým průměrem roku 2012. Připočteme-li inflaci a nárůst spotřebitelských cen roku 2013, tak lze konstatovat, že průměrné náklady na klienta jsou srovnatelné s republikovým průměrem.

Dále byly porovnávány průměrné náklady na vybrané služby v rámci příspěvkových organizací kraje, a to mimo stanovené průměrné odchylky (minimum a maximum).

Každé zařízení má svojí specifiku s ohledem na poskytování sociálních služeb. Jednak je to dáno stavebně technickým uspořádáním (stáří budov; energetická náročnost, kapacita zařízení), ale v největší míře se na nákladovosti podílí cílová skupina klientů, pro které je daná sociální služba poskytována. Zda se jedná o klienty převážně s vysokou či nižší mírou podpory a jestli ke svému zdravotnímu stavu potřebují speciální či specifická zařízení (kvalifikovaný, odborný personál), která zvyšují nákladovost služby. Dále je nutno brát v potaz i věkovou strukturu klientů, např. děti nebo klienti s potřebou větší ošetrovatelské péče.

Ústecký kraj a standardizace sociálních služeb

V rámci projektu „QUALITAS PRO PRAXIS“ je příspěvkovým organizacím Ústeckého kraje v sociální oblasti zajištěna odborná podpora při zavádění standardů kvality poskytování sociálních služeb a při zpracování rozvojových plánů služeb.

Podpora probíhá formou auditů kvality sociálních služeb, na které navazují odborné konzultace zaměřené na revizi dokumentů a procesů v oblasti zavádění standardů kvality. Následně budou zpracovány rozvojové plány jednotlivých sociálních služeb se zohledněním skutečných potřeb v regionech kraje.

Při zavádění standardů kvality a zpracování plánů rozvoje je kladen důraz na aplikaci dobré praxe a podporu přístupu zaměřeného na člověka. Cílem rozvojových plánů organizací je změnit strukturu poskytovaných služeb podle skutečných potřeb a schopností jejich klientů a podle potřeby v regionu.

Dále předkládaný materiál uvádí aktuální doporučení k rozvoji poskytovaných sociálních služeb zřizovaných Ústeckým krajem a to v oblastech:

- Doporučení u sociálních služeb zabezpečovaných Ústeckým krajem

- Doporučení k evaluaci systému sociálních služeb na území kraje
- Doporučení k zavádění standardů kvality v sociálních službách
- Doporučení k možnostem rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem

Stanovisko odboru sociálních věcí

Materiál „Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (Informace o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2014)“ doporučujeme použít jako výchozí materiál k dalším krokům kraje v oblasti poskytování sociálních služeb (rozvoj sociálních služeb, evaluace, zavádění standardů).

Stanovisko Výboru pro zdravotnictví a sociální věci:

Materiál byl projednán a schválen na společném jednání výboru pro zdravotnictví a sociální věci a komise sociální a zdravotní a dne 25. 11. 2014.